

ภาระในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีภาวะผิดปกติของระบบประสาท
ที่เกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวี

สมพิศ พงษ์วิรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ภาระในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีภาวะผิดปกติของระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวี
SELF-CARE BURDEN IN PATIENTS WITH HIV-ASSOCIATED NEUROCOGNITIVE DISORDERS

สมพิศ พงษ์วีรัตน์ 5337098 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์, Ph.D. (NURSING SCIENCES), ศศิโสภณ
เกียรติบูรณกุล, M.D., M.H.S.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อหาความชุกของภาวะผิดปกติของระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวีและศึกษาภาระในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีภาวะผิดปกติของระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวี โดยใช้กรอบทฤษฎีความพร้อมในการดูแลตนเองของโอเร็มและกรอบแนวคิดเรื่องภาระในการดูแลตนเองของโอเบริสต์มาเป็นแนวทางในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เข้ารับการรักษาในคลินิกโรคติดเชื้อ แผนกอายุรกรรมผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรามาราชิจำนวน 177 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระหว่างเดือนตุลาคม 2555 ถึงเดือนเมษายน 2556 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย และนำเสนอข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ พิสัย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าความชุกของภาวะผิดปกติของระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวี คือ ร้อยละ 12.4 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 77.27 มีภาระในการดูแลตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาคะแนนภาระในการดูแลตนเองทั้ง 3 ด้าน พบว่ากิจกรรมที่เป็นภาระในการดูแลตนเองมากที่สุด ได้แก่ การออกกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ การจัดการเรื่องค่าใช้จ่าย และการหาแหล่งประโยชน์ในชุมชนเพื่อนำมาช่วยในการดูแลสุขภาพ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับภาระในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีภาวะผิดปกติของระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวีจะเป็นประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ที่มสุขภาพในการประเมินภาวะผิดปกติของระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวีและวางแผนให้การดูแลที่เฉพาะเจาะจงเพื่อลดภาระในการดูแลตนเองและเป็นการส่งเสริมการมีสุขภาพดีสำหรับผู้ป่วยกลุ่มนี้

คำสำคัญ : ภาระในการดูแลตนเอง / ภาวะผิดปกติของระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวี

SELF-CARE BURDEN IN PATIENTS WITH HIV-ASSOCIATED NEUROCOGNITIVE DISORDERS

PONGVIRAT SOMPIT 5337098 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : POOLSUK JANPANICH WISUDTIPUN, Ph.D.,
SASISOPIN KIERTIBURANAKUL, M.D., M.H.S.**ABSTRACT**

The present descriptive study aimed to determine the prevalence of HIV-associated neurocognitive disorders and to study self-care burden in patients with HIV-associated neurocognitive disorders. Orem's self-care theory and Oberst's self-care burden theory were used as the conceptual framework in this study.

The study sample consisted of 177 HIV-infected patients at the infectious disease clinic, out-patient medicine department, Ramathibodi Hospital. The sample was purposively recruited from October, 2012 to April, 2013. Data were analyzed by means of descriptive statistics: frequency distribution, percentage, range, mean, and standard deviation.

The study findings revealed that the prevalence of HIV-associated neurocognitive disorder patients was 12.4 percent. It was also found that most of the subjects (77.27%) had self-care burden scores at a moderate level. When considering self-care burden, the study findings showed that doing regular exercise, managing expenses, and seeking resources in the community for healthcare purposes were found to be the most important self-care burdens.

The findings of this study regarding self-care burden in patients with HIV-associated neurocognitive disorders are useful for healthcare professionals, who should screen patients for HIV-associated neurocognitive disorders and provide specific nursing care plans for these patients to decrease self-care burden and promote well-being and quality of life.

KEY WORDS : SELF-CARE BURDEN / HIV-ASSOCIATED NEUROCOGNITIVE DISORDERS

115 pages

Copyright by Mahidol University